

Nalogi

MARKO RAZPET

1. naloga. Poišči funkcijo f , ki za vsak realen x zadošča funkcijski enačbi

- $x(x+1)f(x) + f(1-x) = x(x^3 - 1).$ (1)

Rešitev 1. naloge. V dano enačbo

- $x(x+1)f(x) + f(1-x) = x(x^3 - 1)$ (2)

vstavimo $1-x$ namesto x in dobimo najprej

- $(1-x)(2-x)f(1-x) + f(x) = (1-x)((1-x)^3 - 1)$

in po preureditvi

- $f(x) + (x-1)(x-2)f(1-x) = x(x-1)(x^2 - 3x + 3).$ (3)

Sedaj enačbi (2) in (3) obravnavamo kot sistem dveh enačb z neznankama $f(x)$ in $f(1-x)$. Sistem npr. rešimo tako, da iz (2) izrazimo

- $f(1-x) = x(x^3 - 1) - x(x+1)f(x)$

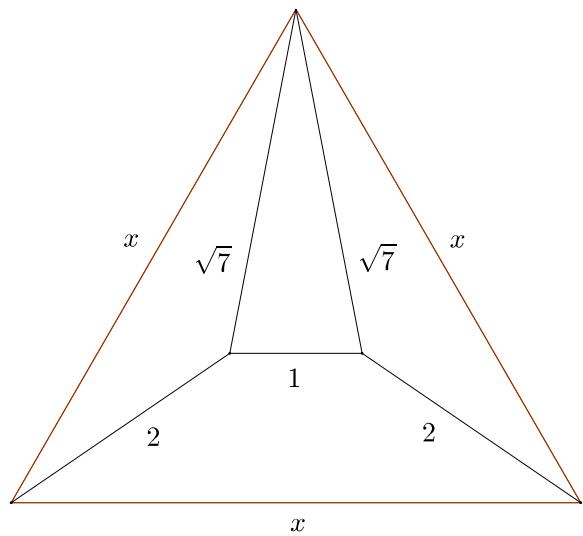
in to vstavimo v (3). Po preureditvi dobimo

- $f(x)(x^4 - 2x^3 - x^2 + 2x - 1) = x(x-1)(x^4 - 2x^3 - x^2 + 2x - 1).$

Nazadnje je pred nami rezultat: $f(x) = x(x-1).$

2. naloga. Na sliki 1 je enakostranični trikotnik s stranico x , ki je razdeljen na dva skladna raznostranična trikotnika, enakokraki trapez in enakokraki trikotnik z znanimi podatki. Izračunaj stranico x .

Rešitev 2. naloge. Višina enakostraničnega trikotnika je $v = x\sqrt{3}/2$, višina enakokrakega trikotnika pa po Pitagorovem izreku $v_1 = \sqrt{7} - (1/2)^2 = \sqrt{27}/4 = 3\sqrt{3}/2$. Višino v_2 enakokrakega trapeza prav tako dobimo s Pitagorovim izrekom, če prej od

SLIKA 1.

Enakostranični trikotnik s podatki

desnega zgornjega oglišča do spodnje stranice potegnemo levemu kraku vzporedno doljico. Tako dobimo enakokraki trikotnik s krakoma dolžine 2 in osnovnico dolžine $x-1$. Potem je $v_2 = \sqrt{4 - (x-1)^2}/4$. Ker je $v = v_1 + v_2$, imamo enačbo za x :

- $x\sqrt{3}/2 = 3\sqrt{3}/2 + \sqrt{4 - (x-1)^2}/4.$

Pomnožimo jo z 2 in preuredimo:

- $(x-3)\sqrt{3} = \sqrt{16 - (x-1)^2}.$

Kvadriramo in dobljeno enačbo uredimo v kvadratno enačbo

- $x^2 - 5x + 3 = 0,$

ki ima pozitivno rešitev

- $x = (5 + \sqrt{13})/2.$